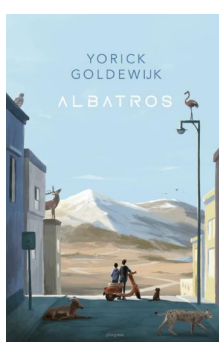
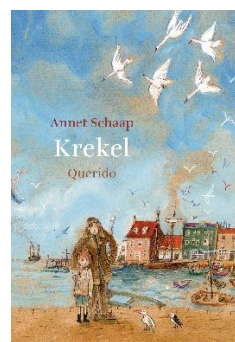
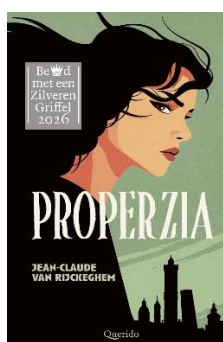
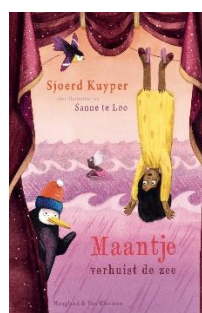
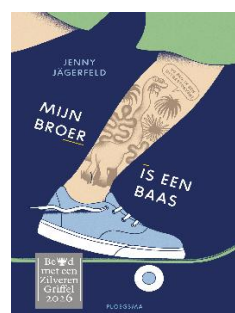
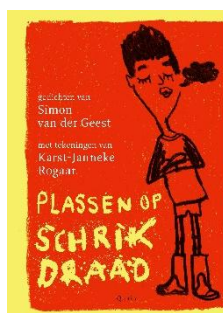
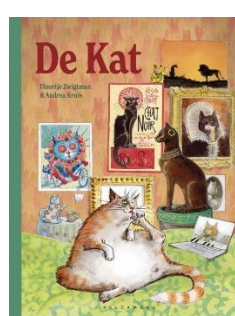
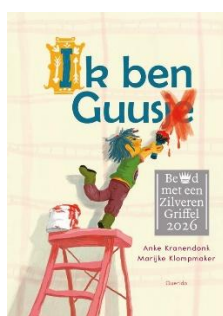

Juryrapport

Kinderboekenonderzoek 2026

Inhoudsopgave:

Inleiding	blz.3
Waar let het lezersteam op?	blz.4
Beoordeelde boeken 2026	blz.5
Diagrammen	blz.6, 7
Conclusies van het onderzoek	blz.8
Winnaar gouden griffel 2026	blz.9
Bijlage 1: boeken zonder grove taal	blz.10
Bijlage 2: boeken met weinig grove taal	blz.11
Bijlage 3: boeken met (redelijk)veel grove taal	blz.12-21
Enkele gegevens	blz.12

Inleiding

De Bond tegen vloeken voert jaarlijks het kinderboekenonderzoek uit. Bij dit onderzoek wordt gekeken naar de hoeveelheid grove taal/woorden in kinderboeken. Een lezersteam noteert alle woorden die als grof of onbeschaafd bestempeld kunnen worden. Het lezersteam kijkt alleen naar de hoeveelheid/kwantiteit van de woorden. Er wordt niet gekeken naar de inhoud/kwaliteit van de boeken.

De Bond tegen vloeken wil met dit onderzoek aandacht vragen voor goed en respectvol taalgebruik in kinderboeken. Vloeken, schelden en andere grove taal passen volgens de Bond niet in een kinderboek. Lezen is voor de ontwikkeling van een kind belangrijk. Het geeft ontspanning en plezier. Maar boeken zijn ook leerzaam en hebben een opvoedkundige waarde. Kinderen volgen voorbeelden makkelijk na. Het is belangrijk dat zij in aanraking komen met goed en respectvol taalgebruik. De Bond tegen vloeken wil geen literair oordeel geven over de kwaliteit en inhoud van de kinderboeken. Dat is niet aan ons. De deskundigheid van de Griffeljury en van de Kinderjury willen we dan ook niet in twijfel trekken. Het onderzoek wil bewustwording creëren voor respectvolle taal en tegen kwetsende en grove taal. We zouden graag zien dat de genoemde jury's bij hun oordeel ook rekening houden met de mate waarin grof taalgebruik voorkomt in het kinderboek. Veel grove taal pleit niet in het voordeel van het te nomineren boek.

Het is onmogelijk om alle boeken die verschijnen te onderzoeken. Daarom richt het onderzoek zich op een aantal bekroonde boeken. We beoordelen de boeken met de gouden griffel, zilveren griffel of groene griffel.

Waar let het lezersteam op?

Vloeken/blasfemische taal:

Onder vloeken verstaan we woorden waarin de naam van God of Jezus op een oneigenlijke manier wordt gebruikt. Ook *verdomd* en *verdomme* rekenen we tot vloeken.

Voorbeelden: God, Jezus, godver, godverdomme, verdomme enz.

Bastaardvloeken (vervormingen):

Voorbeelden: gadverdamme, potverdorie, getver, jemig, goh enz.

Algemene scheldwoorden:

Voorbeelden: rotzak, klootzak, sukkel enz.

Verwensingen en verwijzingen naar ziektes of handicaps:

Voorbeelden: kanker, kankerlijer, tering, tyfus, mongool, debiel enz.

Verwijzingen naar geaardheid:

Voorbeelden: homo, lesbo, gay enz.

Discriminerend of racistisch taalgebruik:

Voorbeelden: zwarte, Jood, kutmarokkaan, vuile Turk enz.

Beledigende woorden over iemands uiterlijk:

Voorbeelden: schele, kale, vetzak enz.

Schuttingtaal/seksueel getint taalgebruik:

Voorbeelden: lul, kut, fuck, fucking, shit, hoer enz.

Spottend taalgebruik over bv de hemel of God en geloof.

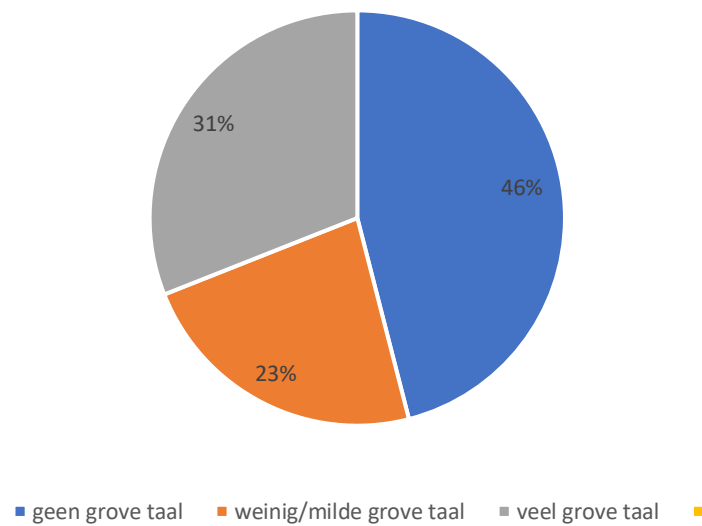
Voorbeelden: het was hemels, hemeltje lief, Godallemachtig enz.

Beoordeelde boeken 2026

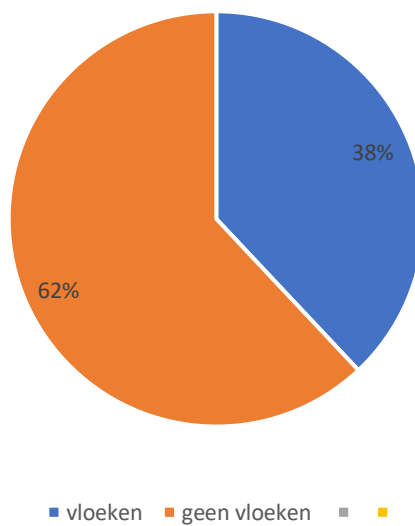
	Titel van het boek	Schrijver	Uitgever	Categorie	Waardering
1.	Ik ben Guusje	Anke Kranendonk	Querido	Vanaf 6 jaar	Zilveren griffel
2.	De Kat	Floortje Zwigtmann	Pelckmans	Informatief	Zilveren griffel
3.	Kiezel	Bouwien Jansen	Luitingh-Sijthoff	6-12 jaar	Zilveren griffel
4.	Ben je vergeten dat babygeitjes bestaan?	Pim Lammers	Querido	Poëzie	Zilveren griffel
5.	Plassen op schrikdraad	Simon van der Geest	Querido	Poëzie	Zilveren griffel
6.	Mijn broer is een baas	Jenny Jägerfeld	Ploegsma	9-12 jaar	Zilveren griffel
7.	Maantje verhuist de zee	Sjoerd Kuiper	Hoogland & Van Klaveren	Vanaf 6 jaar	Gouden griffel
8.	Waarom Anansi de oceaan overstak?	Henna Goudzand Nahar	Querido	Vanaf 6 jaar	Zilveren griffel
9.	Properzia	Jean-Claude van Rijckeghem	Querido	12-15 jaar	Zilveren griffel
10.	Krekel	Annet Schaap	Querido	9-12 jaar	Zilveren griffel
11.	Spot	Suzanne Weterings	Querido	Tot 6 jaar	Zilveren griffel
12.	Wij beren	Lotte Stegeman	Luitingh-Sijthoff	Informatief	Groene griffel
13.	Albatros	Yorick Goldewijk	Ploegsma	12-15 jaar	Zilveren griffel

Diagrammen

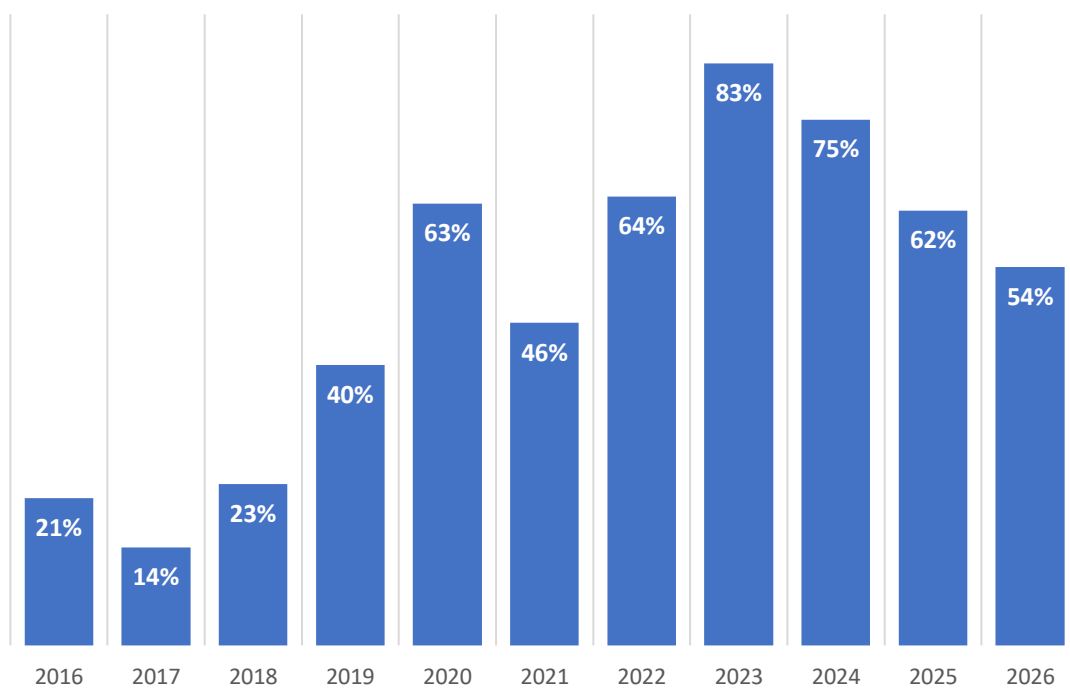
Grove taal in kinderboeken.

Vloeken in kinderboeken

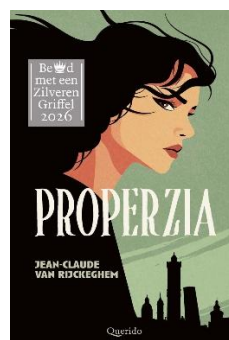

PERCENTAGES KINDERBOEKEN MET GROVE TAAL 2016-2026

Conclusies van het onderzoek:

1. Dit jaar zijn er 13 boeken gelezen en gescreend. Hierbij zaten 2 poëzieboeken. Dit jaar is i.v.m. de groene griffel ook het informatieve boek “Wij Beren” gelezen.
In 6 boeken zijn geen grove woorden gevonden. In 3 boeken staan enkele grove woorden of milde scheldwoorden. In 4 boeken staat meer grove taal.
2. In 5 van de 13 boeken komen in meer of mindere mate (bastaard)vloeken voor. Het gaat in enkele boeken om zeer ernstige godslasteringen.
3. Opvallend is dat alle boeken in de leeftijdscategorieën vanaf 9 jaar en 12-15 jaar meer vloeken/scheldwoorden bevatten dan de boeken voor jongere kinderen. Oudere kinderen en jongeren worden dus meer geconfronteerd met vloeken en schelden dan jongere kinderen.
4. Van de 13 boeken bevatten dus 7 boeken in meer of mindere mate grove taal. Dit komt neer op 54% en is een lichte daling met vorig jaar. Wel springt één boek eruit als het gaat om extreem grof taalgebruik. Dat is “Properzia” van Jean-Claude van Rijckeghem. Dit boek levert in dit onderzoek 121 vloeken, godslasteringen en scheldwoorden op.

Winnaar gouden griffel:

Op 24 september 2026 is de winnaar van de gouden griffel.

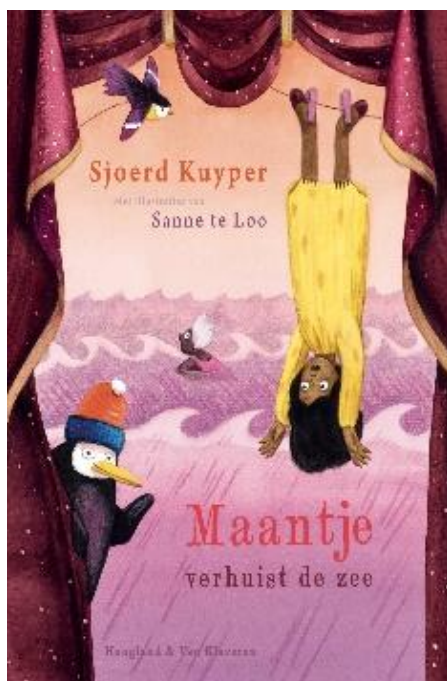
De winnaar van de gouden griffel is dit jaar “Maantje verhuist de zee” geschreven door Sjoerd Kuyper.

In dit boek komen geen vloeken en grof taalgebruik voor.

Op 17 juni 2026 is de winnaar van de groene griffel bekendgemaakt.

De winnaar van de groene griffel is dit jaar “Wij beren” geschreven door Lotte Stegeman en Marieke ten Borge.

Ook in dit boek komen geen vloeken en grof taalgebruik voor.

Bijlage 1: Boeken zonder grove taal:

Plassen op schrikdraad

Spot

Wij Beren

Waarom Anansi de oceaan overstak?

Ik ben Guus

Maantje verhuist de zee

Bijlage 2: Boeken met weinig grove taal:

In de volgende boeken komen weinig grove woorden of milde scheldwoorden voor:

De Kat.

Blz. 87 lieve hemel

Kiezel.

Blz. 2 potdomme (2x)

Blz. 38 godzijdank

Blz. 52 nondeju

Blz. 78 sodemieterde

Blz. 150 verdorie (2x)

Blz. 152 opsodemieteren

Ben je vergeten dat babygeitjes bestaan?

Blz. 90 dat afschuwelijke monster, dat rotbeest

Bijlage 3: boeken met (redelijk) veel/heftige taal:

In deze boeken komen (redelijk) veel scheldwoorden voor of hele heftige grove taal.

Properzia

Blz. 8	Godallemachtig
Blz. 9	...dan zei pa dat God ons ongelijk had geschapen...
Blz. 10	heilig boontje
Blz. 16	godallemachtig
Blz. 17	godallemachtig
Blz. 17	loeder
Blz. 19	godallemachtig
Blz. 20	Hare Valsheid
Blz. 20	verdomme
Blz. 21	godallemachtig
Blz. 23	Kreng
Blz. 23	verdommen
Blz. 24	Zoete-Jezus-in-de-kribbe
Blz. 25	kakding
Blz. 26	verdomme
Blz. 32	Wacht maar tot ik me goed en wel in het Paradijs heb geïnstalleerd. Wacht maar tot ik God, zijn Zoon en de Heilige

Geest en al hun maten eens flink de waarheid ga vertellen. Dat hij een krent is, een windbuil en een dwaaskop.

Blz. 33	verdomme
Blz. 34	zo hol als een pispot
Blz. 34	knol van een vent
Blz. 43	zenuwlijer
Blz. 44	zenuwlijer
Blz. 46	God
Blz. 51	Jezus-in-de-kribbe
Blz. 56 Onzevader	Voor mij was elk woord van hem even waar als het
Blz. 56	Zoete-Jezus-in-de-kribbe
Blz. 58 Bijbel	Hij smaakte nog prima, zelfs al was hij zo oud als de
Blz. 66	God
Blz. 66	een mokkel
Blz. 66	een hoer
Blz. 66	klootzak
Blz. 67	messenzwaaiende klootzak
Blz. 73	godvergeten
Blz. 77	boerenpummel (2x)
Blz. 85	zo waar als het Onzevader
Blz. 86	Goeie genade
Blz. 87	dooievisjesvreter

Blz. 98	Jezus-hou-met-tegen
Blz. 105	Zoete-Jezus-in-de-kribbe
Blz. 105	godallemachtig
Blz. 107	vloekte hij op God en alle heiligen
Blz. 108	...zondagsschilder! Prutser! Bonenzak!
Blz. 109	wijf
Blz. 110	ongelukswijf
Blz. 117	godverlaten
Blz. 118	ongelukswijf
Blz. 124	'Maar dat is de slaapkamer van de Heilgie Maagd.' 'En jij bent niet de Vader van de Messias,'
Blz. 125	En als ze bidden in deze kerk, bij dit fresco, dan bidden ze ook voor u. ... U wordt deel van het Bijbelverhaal.
Blz. 126	Ik was net zoals de ongelukswijven in de Bijbel
Blz. 128	Hij heeft zich opgesmukt voor de maagd Maria,
Blz. 129	stomme soepkip
Blz. 134	'Ik was erbij, bij de Aankondiging,' (<i>BTV: De aankondiging van de geboorte van Jezus</i>)
Blz. 135	en zegende ons allemaal in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.
Blz. 135	godallemachtig
Blz. 138	truttebol
Blz. 139	'Zweer je dat?' 'Op zwaard en Bijbel.' Jezus-hou-me-tegen!

Blz. 142	Godsamme
Blz. 145	ongelukswijf
Blz. 146	Zoete-Jezus-in-het-stro
Blz. 146	verdomme
Blz. 148	zijn blauwe ogen zouden de hemel jaloers maken
Blz. 152	Godallemachtig, ... lompe tuttebel!
Blz. 156	godallemachtig
Blz. 159	God-in-de-sterren
Blz. 160	de beste bramenstruik in het christendoem
Blz. 160	Godallemachtig
Blz. 161	de beste bramenstruik in het christendom
Blz. 164	De ezelin draaide het hoofd naar ons alsof we de dochters van Noach waren
Blz. 166	'Nou, de Heer Jezus reed op een ezel,' zei Lucas. 'Precies, en de apostelen trokken er ook geen bouillon van,' zei ik.
Blz. 169	in godsnaam
Blz. 172	Ik dacht: geef die kerel een staf, doe hem een oud hemd aan en hij kan poseren als Johannes de Doper.
Blz. 173	ontaaarde rotbroer
Blz. 182	pestmeid
Blz. 182	godallemachtig
Blz. 188	'Ik was erbij toen de engel Gabriël aan de maagd Maria het goede nieuws vertelde.

Blz. 188 'Ik kijk ernaar uit om God te ontmoeten. Ik denk dat wij, God en ik dus, het prima met elkaar zullen vinden.

Blz. 189 U komt nooit bij God op een wolk te zitten.

Blz. 189 Wat denkt u dan? Dat God een volstrekte idioot is?

Blz. 189 rotwif

Blz. 189 Ielijk wif

Blz. 191 godsongehoorzame

Blz. 193 wijven en scheten zijn een noodzakelijk kwaad

Blz. 193 godsperfecte

Blz. 193 verdomme

Blz. 203 godsoneerlijk

Blz. 203 oude wijven

Blz. 203 'Heeft Jezus dan geen bruiden genoeg?

Blz. 206 verdomde

Blz. 207 Jezus-op-de-ezel

Blz. 211 ...boenden de vloeren tot ze zo schoon waren dat God zelf er van de grond had durven eten.

Blz. 218 Jezus-in-de-zevende-hemel

Blz. 218 oude wijven

Blz. 220 ze keek naar me alsof ik de luijer van het kindje Jezus had gestolen

Blz. 243 Een open boek was hij, een wandelende Bijbel.

Blz. 250 Jezus-hou-me-tegen

Blz. 251 Verdomme

Blz. 256	godallemachtig
Blz. 257	Godallemachtig
Blz. 262	godzijdank
Blz. 266	‘Och God! Van de wispelturigheid van vrouwen, verlos ons Heer,’
Blz. 267	Jij bent precies zoals die valse, van zonde doordrongen vrouwen in de Bijbel!’
Blz. 268	ik zweer het
Blz. 268	deze valse Izebel
Blz. 271	‘Ik denk dat God zich niet zo druk maakt over mijn huwelijk.’
Blz. 271	onnozel wicht
Blz. 271	harteloze lafaard
Blz. 271	lastpost
Blz. 281	godallemachtig
Blz. 281	God
Blz. 287	Godallemachtig!
Blz. 288	Jezus-hou-me-tegen
Blz. 297	God-nog-aan-toe
Blz. 297	God-Jozef
Blz. 299	God sta ons bij
Blz. 302	dondersteen
Blz. 304	God zij dank
Blz. 306	godallemachtig

Blz. 312	Godallemchtig
Blz. 313	verdomme
Blz. 314	verdomme
Blz. 330	God-in-de-zevende-hemel
Blz. 335	Ik dacht: doe die man een toga aan en hij kan poseren voor de apostel Marcus in een Bijbels fresco.

Krekel

Blz. 17	godvergeten
Blz. 18	‘pek en pis,’ fluistert ze zachtjes. ‘Vuile klerelijer. Slampamper. Waterzooi.’
Blz. 23	Getver, vis, getver gatver vis.
Blz. 51	God
Blz. 81	Meneer Onbenul
Blz. 130	‘Ach lul toch niet, liegbeest.’
Blz. 132	donder op
Blz. 163	donderde
Blz. 166	verdomme
Blz. 167	Opdonderen!
Blz. 200	allejezus
Blz. 245	Mijn hemel
Blz. 256	Opduvelen
Blz. 262	in ’s hemelsnaam

Blz. 303 godsonmogelijk tyfuseind

Blz. 342 godzij dank

Blz. 361 in vredesnaam

Albatros

Blz. 12 lieve God/Jezus

Blz. 13 verdorie

Blz. 18 *God = sprookjesfiguur*

Blz. 37 Jezus

Blz. 37 fokking

Blz.57 *God als onoplettend figuur die de knoppen verkeerd indrukt.*

Blz. 64 Shit

Blz. 82 Jezus

Blz. 92 Stomme trut/stomme sukkel

Blz. 102 Jezus

Blz. 110 Jezus

Blz. 111 shit/fuck/shit

Blz. 112 Jezus

Blz. 115 Shit

Blz. 121 in godsnaam

Blz. 126 eikel (2x)

Blz. 151 Jezus

Blz. 177	shit
Blz. 207	Jezus
Blz. 214	dombo/ouwe lul
Blz. 216	Jezus
Blz. 219	Shit (2x)
Blz. 219	debiel
Blz. 225	<i>spottende Jezus/God frase</i>

Mijn broer is een baas.

Blz. 6	blinde vink
Blz. 19	bendegekofzo, verdorie, fucking, kuh-lerezooi
Blz. 20	kill you
Blz. 24	lullig
Blz. 47	opzouten
Blz. 48	fuck
Blz. 53	piemel (komt vaker voor)
Blz. 58	in hemelsnaam
Blz. 63	sukkel (komt vaker voor)
Blz. 68	idioot
Blz. 74	zalig (komt vaker voor)
Blz. 80	bullshit (komt vaker voor), pissig
Blz. 103	verdomme, vuile leugenaar

Blz. 117	sneue sukkel
Blz. 118	lieve hemel
Blz. 128	sufkoppen
Blz. 131	klerezooi

Enkele gegevens:

Lezers in het lezersteam 2026:

Lydia Berg

Julia Veen

Marie-José Gijsbertse

Janneke van der Molen

Ditty de Bruijn

Peter Bas Biesheuvel

Martijn Schot

Coördinator onderzoek:

Peter Bas Biesheuvel, gastdocent KlasseTaal basisonderwijs

Voorzitter en woordvoerder:

Martijn Schot, directeur Bond tegen vloeken

Bond tegen vloeken

Landjuweel 46

3905 PH Veenendaal

0318-512002

www.bondtegenvloeken.nl

info@bondtegenvloeken.nl

www.klassetaal.nl

info@klassetaal.nl

Veenendaal, oktober 2026

